

7. Posebni generalni kongres (1969–1970)

Ustanovitelj Opus Dei – življenjepis sv. Jožefmarija Escrivája.

30. Okt. 2023

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Minilo je več let od tiste prve nepozabne avdience, ko je Pavel VI. sprejel Jožefmarija z odprtimi rokami. Takrat, še istega dne (24. januarja 1964), je svoje otroke ponovno pozval, naj vztrajajo v molitvi:

Še naprej molíte za ta posebni namen, o katerem sem govoril s papežem: Nadlegujte Boga, našega Gospoda, da bi se ozrl na ta tako velik namen! Naš edini cilj je bolje služiti Cerkvi in vsemu človeštvu, okrepiti duha Dela, obvarovati našo izročitev in doseči večjo učinkovitost pri našem apostolatu. Prosim vas, da veliko molite za veliki namen, za katerega običajno vsak dan darujem sveto mašo.^[1]

Za tisti »veliki namen« je bilo treba moliti, ker je bila pot posejana z zaprekami. Za nekatere od teh je izvedel po naključju, kot se je zgodilo 5. maja 1964, ko je bil msgr. Paul Philippe, tedanji tajnik Kongregacije za redovnike, povabljen na kosilo na centralni sedež Opus Dei. Ob tisti priložnosti je ustanovitelj obširno razlagal neki zapis o naravi in duhu Opus Dei ter izpostavil nepremostljive težave, s katerimi se je srečeval zaradi pravnega statusa,

ki so ga imele svetne ustanove. Na koncu pa je posegel v besedo msgr. Philippe: »Kakšna škoda! Pred kratkim sem moral podati svoje mnenje o nekaterih zadevah v zvezi z Opus Dei in zdaj vidim, da sem se zelo motil, da si nisem prav razlagal tega, kar mi je po tem pogovoru popolnoma jasno.«^[2]

Ob teh besedah se je ustanovitelj še enkrat prepričal, da bi bilo nadvse koristno strokovnjakom in svetovalcem pojasniti, s katerimi težavami se je srečeval pri svojem služenju Cerkvi.

Pavel VI. je Jožefmarija ponovno sprejel na avdienci 10. oktobra 1964. Pogovor je tekel v vzdušju prisrčne naklonjenosti. Takrat mu je papež povedal, da bi »odloki drugega vatikanskega cerkvenega zbora, ki je bil že v polnem razmahu, v prihodnosti morda mogli nuditi primeren način za rešitev

institucionalnega vprašanja Opus Dei«. ^[3] Sklenila sta torej počakati, da mine koncil, potem pa temeljito proučiti možnosti za težko pričakovano pravno rešitev. Kot se je izrazil ustanovitelj, to ni smela biti cerkvenopravna rešitev, ki bi bila izključno namenjena Delu, niti naj ne bi pomenila kakršnegakoli privilegija. ^[4]

Zasedanja drugega vatikanskega cerkvenega zbora so se končala 8. decembra 1965. V koncilskih odlokih je bil poudarjen vsesplošni klic k svetosti, ki ga je na svet prinesel Jezus, ter poslanstvo in dostojanstvo laikov; to so področja, na katerih msgr. Escrivá de Balaguer velja za enega izmed predhodnikov koncilskega nauka. Bil je storjen napredek ne samo v teoretični refleksiji, marveč tudi glede živega pastoralnega pojava, kakršen je Opus Dei. V tej prenovitveni smeri so se kot razširitev cerkvenopravnih

struktur, potrebnih za apostolsko delovanje laikov, odprle nove možnosti v ureditvi Cerkve. In sicer je bil med dokumenti, odobrenimi ob sklepu koncila, tudi odlok *Presbyterorum Ordinis* (7. 12. 1965), v katerem je bila predlagana vzpostavitev posebnih škofij oziroma *osebnih prelatur* z namenom služenja in oskrbe pastoralnih dejavnosti, ki bi zaradi svojih posebnih okoliščin to zahtevale.^[5]

Ustanovitelj je končno videl, da se bliža pravna rešitev, po kateri je tako hrepenel. Zaželel si je, da bi se vrnil na začetek, ko Delo, neobteženo s cerkvenopravnimi kalupi, še ni povzročalo kánonskih anomalij, ki jih je bil pozneje primoran sprejeti. Nastopil je trenutek, da odstopi od poti, na katero se je podal leta 1947, ter opusti ureditev v obliki *svetne ustanove*.

V letu po koncilu je Pavel VI. izdal motuproprij *Ecclesiae Sanctae* (6. 8. 1966) s predpisi o izvrševanju koncilskih odlokov, pri čemer je bil z večjo natančnostjo opredeljen pojem *osebna prelatura*.^[6] Veselje, ki je obhajalo Jožefmarija ob zavedanju, da ima ustrezno institucionalno rešitev za Opus Dei skoraj na dosegu roke, pa se je obarvalo z grenkobo ob pogledu na stanje, ki je vladalo v Cerkvi in v dušah. Slabo razumljeni »koncilski duh« je v božjem ljudstvu zasejal doktrinalno zmedo ter povzročil škodo v navadah in verovanju ljudi. V tistem času, 2. marca 1967, je ustanovitelj v pismu monsinjorju Dell'Acqui razkril stanje svoje duše ob krizi, ki jo je prestajala Cerkev, pa tudi svojo negotovost spričo nezaupanja, ki je bilo težko razumljivo in ki ga je bil še naprej deležen v nekaterih cerkvenih krogih.^[7]

Obromal je več Marijinih svetišč, da bi zadoščeval ter prosil za Cerkev, papeža in Delo. V Franciji je obiskal Lurd, v Španiji Sonsoles, Pilar in barcelonsko Milostno Mater Božjo, v Švici Einsiedeln ter Loreto v Italiji. Spomladi 1969 so mu na uho prišle govorice, da je bila v rimski kuriji vzpostavljena komisija, ki je nameravala, kot se je zdelo, uvesti nekatere spremembe v Statut Opus Dei, ne da bi se o tem posvetovala z ustanoviteljem.^[8]

Jožefmarija se je prav dobro zavedal nevarnosti, ki je pretila, če bi bil Statut spremenjen in bi bila narava Opus Dei iznakažena. Vse ga je priganjalo, naj ukrepa naglo, da bi ta naklep zaustavil. Toda na koga naj se obrne in mu pove o svoji stiski?

Kmalu je sprejel odločitev. Prepustil se je duhu Opus Dei. Na prvo mesto je postavil nadnaravna sredstva: molitev in mrtvičenje; nato pa

človeška: treba je bilo misliti z glavo in dosledno uporabiti voljo. To je uresničil z dejanjem ljubezni do Boga, dolgotrajnim in junaškim. Dobesedno, do pičice natančno, se je ravnal po prvi zapovedi: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca, z vso svojo dušo, z vso svojo močjo in z vsem svojim mišljenjem.«^[9]

V neki meditaciji, ki jo je na praznik Gospodovega razglasenja 1970 vodil vpričo svojih sinov, je v nekaj besedah opisal, kateri je bil njegov postopek: ***Ti, Gospod, si nam dal razum, da bi z njim razmišljali in ti bolje služili. Imamo dolžnost, da s svoje strani vložimo vse, kar zmoremo: vztrajnost, trdovratnost, stalnost v molitvi.***^[10]

Tako, v napetosti služenja, z vedrim motrenjem dogodkov, se je zavezal z vsemi dosegljivimi sredstvi braniti božansko dediščino, ki mu je bila zaupana 2. oktobra 1928. ***Bodite***

mirni, mirni! je govoril svojim sinovom. ***Ničesar ne bodo mogli storiti, Gospod [...]. Prepričan sem.***[11]

* * *

V motupropriju *Ecclesiae Sanctae* iz avgusta 1966 je bilo priporočeno, naj se v *redovnih in svetnih ustanovah* izvrši posodobitev skladno z naukom drugega vatikanskega koncila in z duhom njihovih ustanoviteljev. Prvotno se Jožefmariju ni zdelo primerno, da bi se na ta način lotil institucionalne revizije. V danih okoliščinah pa je pozneje v tem našel način, da zavre morebitne ukrepe nedavno vzpostavljene komisije, ki smo jo že omenili. Časa ni bilo na pretek. Nemudoma je s pismom z dne 20. maja 1969, naslovljenim na kardinala Antoniuttija, zaprosil za dovoljenje za sklic zborovanja: ***Sedaj bi se želeli lotiti prenovitve in uskladitve našega sedanjega***

***Posebnega prava ter obenem
zaprošamo za odobritev, da
obdobje, določeno za to zasedanje,
prične teči z današnjim dnem.***^[12]

Pritrdilen odgovor na to prošnjo je datiran z 11. junijem.^[13] Dva tedna pozneje, 25. 6. 1969, je ustanovitelj sklical posebni generalni kongres, ki naj bi se začel 1. septembra 1969.

Oče je želel, da bi bile na kongresu zastopane vse regije Opus Dei, saj bi se s tem jasno pokazala edinost Dela in kolegialnost vodenja. V ta namen je bilo na zborovanje sklicanih 192 oseb (87 moških in 105 žensk) najrazličnejših narodnosti, starosti in položajev.^[14]

To dvotedensko srečanje je potekalo v obliki dveh vzporednih zborovanj, za moške in za ženske, in na vsaki strani je bilo delo razdeljeno na štiri komisije. Skupno je bilo predstavljenih 177 predlogov. Zaključek zasedanja na moški strani

je bil 15. septembra, na ženski pa dan pozneje. Kot je naznanil ustanovitelj, je bil drugi del kongresa predviden za september 1970. V predlogih in dopolnilih, obravnavanih na kongresu, se je pokazala edinost vseh udeležencev. Ustanovitelj pa je kljub vsemu želel, da bi pri odločitvah, ki jih bodo leta 1970 sprejeli kongresisti, na neki način, vsaj posredno sodelovali vsi verniki Dela. V ta namen so bili nato organizirani tako imenovani *delovni tedni*, na katerih naj bi preučili predloge in pobude različnih regij, ki bodo pozneje poslani v Rim, da bi bili njihovi zaključki predloženi v obravnavo kongresu.^[15] Kot sporoča ustanovitelj Svetemu sedežu v pismu z dne 22. oktobra 1969, je zaenkrat prevladalo stališče, da je primerno ***omejiti se na oblikovanje splošnih smernic.***^[16]

Te smernice so bile ravno to, kar je ustanovitelj neutrudno ponavljal ves

čas tega cerkvenopravnega popotovanja Opus Dei. In sicer je bilo izpostavljeno: da kanonična oblika *svetna ustanova* – ki je zelo primerna za druge cerkvene institucije – ni ustrezala sociološki, duhovni in pastoralni stvarnosti Opus Dei; da je bil ta v trenutku svoje odobritve, z namenom vzpostaviti vodstveno strukturo na svetovni ravni, na silo prištet med tako imenovane *ustanove popolnosti*; da se njegov trenutni cerkvenopravni položaj ni skladal s temeljno značilnostjo Opus Dei, ki je sekularnost navadnih vernikov in svetnih duhovnikov; ter da je vsled vsega tega kongres izrazil željo po izstopu iz pravnega okvira *ustanov popolnosti*. Zato kongres ***z globokim čutom hvaležnosti in upanja ugotavlja, da po drugem vatikanskem koncilu morejo znotraj ureditve Cerkve obstajati kanonične oblike z vodstveno strukturo na svetovni ravni, ki ne zahtevajo, da bi člani teh institucij***

morali zaobljubiti evangeljske svete.^[17] In pismo takoj zatem pojasni, na katero kanonično obliko se sklicuje, ko izrecno navede odlok *Presbyterorum Ordinis*, razdelek št. 10, in motuproprij *Ecclesiae Sanctae*, št. 4; se pravi dokumenta, v katerih je govor o *osebnih prelaturah*.

Cilj Jožefmarijevega načrta o izvedbi kongresa v dveh delih (septembra 1969 in septembra 1970) je bil preprečiti morebitne ukrepe tistih, ki so skušali samovoljno reformirati Opus Dei, ne da bi se pri tem ozirali na mnenje ustanovitelja. Na ta način naj bi bila v času trajanja kongresa opravljena revizija Posebnega prava Opus Dei skladno z določbami cerkvene oblasti in predpisi drugega vatikanskega koncila. Takšen časovni razpon je omogočal tudi splošno »mobilizacijo« znotraj Dela ter prosto sodelovanje njegovih več kot petdeset tisoč članov, stanovitno

združenih v molitvi in edinosti
namenov.

Ravno na dan zaključka prvega dela kongresa je Jožefmarija, potem ko je stvar temeljito pretehtal v molitvi, storil izredno delikaten, nenadejan in drzen korak. V pismu, datiranem s 16. septembrom in namenjenem Pavlu VI., je rotil svetega očeta, naj mu ne bo predčasno odvzeta pravica, podeljena z motuproprijem *Ecclesiae Sanctae*, na podlagi katere bi mogel nadaljevati s postopkom pravne posodobitve skladno s smernicami drugega vatikanskega koncila. Nato je še dodal:

Če bi bilo to sinovsko upanje zavrnjeno in bi zaradi meni neznanih razlogov obstajala namera o predčasni prekinitvi zakonitega in miroljubnega uveljavljanja te pravice (ki jo sicer uživajo vse ustanove pod pristojnostjo Svetega sedeža), si vseeno drznem vašo svetost

zaprošiti, da sprejme in dobrohotno presodi o utemeljitvi, ki jo vsebuje priloženi appunto. Namen tega dokumenta ni nič drugega kot to, da ponižno, sinovsko in iskreno izpostavim skrbi, ki tarejo mojo dušo.

[18]

Skupaj s tem je bilo poslano še eno pismo z istim datumom, 16. 9. 1969, prav tako naslovljeno na Pavla VI., ki je bilo nekakšen uvod v obsežen zapis, v katerem so bila popisana dejstva. Vse to je bilo sklenjeno z uradno pritožbo, vloženo pri Svetem sedežu, proti posebni komisiji, katere namen je bil samostojno odločati o cerkvenopravni usodi Opus Dei.^[19] Takole pravi pismo:

Sveti oče!

Spričo možnosti, da neka posebna komisija Svetega sedeža sprejme kakšno odločitev glede Opus Dei, ne da bi bili mi seznanjeni z razlogi in ne da bi se kdo z nami posvetoval,

sem o tem dolgo premišljeval v navzočnosti našega Gospoda. In ker mislim na večno zveličanje svoje duše, pa tudi na zveličanje več tisoč članov in članic Opus Dei, katerih poklic bi lahko bil ogrožen, si ne želim, da bi me sodba zgodovine bremenila zato, ker ne bi bil storil vsega, kar je bilo v moji moči, da bi zaščitil pristno podobo Opus Dei. Tako torej pred vašo svetost spoštljivo polagam prošnjo, da dobrohotno upoštevate priloženi appunto.^[20]_____

Po tem predgovoru se polagoma v miru loti zadeve. Zapis (*appunto*) se začne s temi besedami:

Kakor se mi že dolga leta dogaja, sem vselej zadnji, ki v Rimu izve za novosti in govorice, ki krožijo o rimski kuriji. Tudi sedaj, ko sem se vrnil v Rim, da bi predsedoval prvemu delu našega generalnega kongresa, so mi povedali o šušljanju,

ki menda kroži že tri ali štiri mesece. Sodeč po tem, kar pravijo, je bila vzpostavljena posebna komisija, ki naj bi o Opus Dei izrekla sodbo (povezano z nekaterimi ne preveč točnimi obtožbami) ter uvedla spremembe v Konstitucijah Dela. Ta komisija naj bi bila tajna in naj bi svoje odločitve sprejemala brez posvetovanja z nami.^[21]

Ustanovitelj kakor za uvod opozori, da gre za izredno resno stvar in da se zato ni zadovoljil z zbiranjem po Rimu krožečih govoric, temveč se je v zadevo temeljito poglobil. Namreč vedno, kadar gre za interese Cerkve, si prizadeva govoriti in pisati preprosto ter v božji navzočnosti. Slog pisanja je jasen in natančen, njegov glas pa trden in odločen.

Med drugim se ustanovitelj sprašuje o razlogih za revizijo pravne ureditve Opus Dei, saj za to ni nihče zaprosil, sveti oče pa je v nasprotju s tem

nakazal, da bi bilo primerno to zadevo odložiti.

V *Sklepu* zapisa je izražena prošnja, naj se ne proučuje in naj se ne sprejema odločitev o pravnem položaju Opus Dei, saj za kaj takega nihče ni zaprosil. Če pa bi dejansko obstajala potreba po preučitvi njegove kanonične ureditve, potem prosi, naj tega ne opravi ta komisija. Tako bi bilo zadoščeno pravičnosti, Opus Dei pa bi imel možnost odgovarjati na kritike oziroma pojasniti morebitne zmote in zgrešene interpretacije. Naposled zaključi pisanje, rekoč:

Nazadnje izjavljam, da če sem tukaj spregovoril s svojo običajno iskrenostjo, sem to storil iz ljubezni do svete božje Cerkve, iz ljubezni in vdanosti svetemu očetu, zaradi svoje želje po služenju vsem dušam – zlasti tistim, ki mi jih je Gospod zaupal in ki so razpršene po vsem svetu – ter

zato, ker hočem rešiti tudi svojo lastno dušo. In vse to sem storil po tem, ko sem dolgo časa vztrajno molil, prosil za pomoč Božjo Mater ter se postavil v navzočnost našega Gospoda, pri čemer se popolnoma zavedam svoje osebne odgovornosti.

Rim, 16. september 1969.^[22]

Takrat je bil vatikanski državni tajnik kardinal Jean Villot. Ta je 9. oktobra ustanovitelja sprejel na avdienci in mu sporočil, da je posebna komisija imela zelo omejen cilj: pregledati konstitucije svetnih ustanov, sestavljenih iz duhovnikov. Med pogovorom mu je kardinal tudi dal vedeti, da so bili nekateri izrazi v njegovem pismu neprijetni za svetega očeta in da mu je bilo zaradi zahteve po pravicah težko.^[23] Morda je kardinal, ker italijanskega jezika ni obvladal ali ker je želel v dveh besedah povzeti celoten pogovor, napak tolmačil papeževe misli.

Dejstvo je, da je ta stavek ustanovitelju povzročil ogromno bolečino, in povsem umirjeno je kardinalu odgovoril:

Eminenca, sporočite svetemu očetu v mojem imenu, da nisem ne Luter ne Savonarola, da z vso dušo sprejemam, kar bo odločil sveti oče, in da bom napisal še eno pismo, da potrdim svojo resnično predanost papeževim rokam v služenju Cerkvi.

[24]

Zares je dva dni pozneje, 11. oktobra 1969, pisal Pavlu VI. in se mu zahvalil za sporočilo o posebni komisiji, ki ga je prejel po državnem tajniku. Nato je izrazil svoje globoko obžalovanje zaradi trpljenja, ki ga je moglo povzročiti njegovo pismo, kajti vodilo njegove časti in služenja je vselej bila ***vdanost dobrega sina Cerkve, zvestega svetemu očetu do smrti.***^[25] Takoj zatem nadvse iskreno prosi odpuščanja, nato pa

nemudoma preide k stvari. V roke njegove svetosti, tako pravi, polaga svoje hrepenenje po tem, da se dokončno reši institucionalno vprašanje. Zaradi tega želi najprej, na generalnem kongresu, opraviti celovit pregled, ki bo odražal pristno stvarnost življenja in duhovne fizionomije Opus Dei, da bi se mogel potem ***mirno prepustiti dobri presoji ljudi, ki jih bo razsvetljena razumnost vaše svetosti določila, da preučijo naš cerkvenopravni položaj.***^[26]_____

Ker ustanovitelj ničesar ni želel prepuščati naključju, se je pogovoril tudi z msgr. Benellijem, ki je bil v državnem tajništvu namestnik za redne zadeve. Pogovor, ki sta ga imela 14. oktobra, je bil ***topel in prisrčen***. Oba sta ***izkoristila priložnost, da bi v duhu krščanske vdanosti in iskrenosti izpostavila vsak svoje vtise in informacije.***^[27]_____

Escrivá je na vsak način skušal doseči še eno srečanje z Benellijem, ***da bi se v miru pogovorila o rečeh, ki naju zanimajo***, kot mu pravi v pismu 29. oktobra.^[28] Očitno si še nista prišla na jasno glede vseh vidikov te zadeve.

* * *

Proti koncu leta 1969 in v prvih mesecih leta 1970 so potekali tako imenovani *delovni tedni*, na katerih je bilo članom Dela predstavljeno, kar je bilo obravnavano na prvem delu kongresa. In sicer: potreba po tem, da Opus Dei dobi cerkvenopravno ureditev, ki bi ustrezala njegovi duhovni vsebini in ustanovnim ciljem. Kot že rečeno, je ustanovitelj k sodelovanju pri tej nalogi širokopotezno povabil tudi najmlajše člane ter celo *sodelavce* Opus Dei in še druge ljudi, vključene v njegove apostolske dejavnosti. Tako je bilo udeleženih več kot 50.000 oseb

iz 77 držav. Skupno je bilo zbranih 54.781 pisnih prispevkov, ki so bili nato kot predlogi poslani v Rim, nazadnje pa predloženi v obravnavo komisijam na drugem delu generalnega kongresa leta 1970.^[29]_____

Prvega aprila 1970 se je ustanovitelj znova zatekel k posredovanju Device Marije. Kakor starodavni romarji se je podal na spokorno pot po različnih španskih in portugalskih svetiščih. V Madridu so mu pred začetkom njegovega romanja pripravili prijetno presenečenje. V center Diego de León so začasno prestavili kip Torreciudaške Marije, ki je bil ravno restavriran v nekem madridskem ateljeju. Predtem sta se samo enkrat srečala iz obličja v obličje: leta 1904, ko je bil Jožefmarija še otrok in so ga starši nesli h kapelici v Torreciudad, da bi ga izročili Mariji v zahvalo za njegovo ozdravitev. Ustanovitelj jo je na glas prosil odpuščanja za tako

dolgo odlašanje; šestinšestdeset let je minilo od takrat:

Oprosti mi, Mati moja! Od mojega drugega pa do osemšestdesetega leta. Kakšen nevrednež sem! Vendar te imam zelo rad, iz vsega srca. V veliko veselje mi je, da te lahko poljubim, in v veliko veselje mi je, ko pomislim na tisočere duše, ki so te častile in so ti prišle povedat, da te imajo rade, ter na tisočere duše, ki bodo še prišle.

Prej se tega nisem zavedal, ampak sedaj se mi zdiš krasna, prelepa! In čutim potrebo, da ti izrazim svojo ljubezen. Oprosti mi, ampak ti si takšna Mati, da sem ob pogledu nate namesto zahvale za tvojo ljubezen in varstvo začel kar prositi – saj me razumeš. Zdaj pa ti še enkrat rečem, da te imam rad iz vsega srca.^[30]

Potem je šel v Zaragozo obiskat Pilarsko Marijo, kjer je še kot bogoslovec molil za uresničitev neke

slutnje (**Domina, ut sit!**), ne da bi takrat dobro vedel, kaj je prosil.

V torek, 7. aprila, je od tam krenil na sever, proti Pirenejem. Ob pogledu na pokrajino so v njegovi notranjosti kipeli spomini iz otroštva. Na poti proti Barbastru so se pred njegovimi očmi vrstile vasi, polja in zgodovinske svetinje: stari grad Montearagón, nekdanj kraljevi sedež; vas Siétamo, kjer se je na začetku stoletja menjavala vprega poštne kočije, ki je povezovala Barbastro in Huesco; samostan El Pueyo na vrhu hriba, ki so ga Barbastrčani v letih sekularizacije odkupili z namenom, da ga vrnejo Cerkvi ... Oče se ni želel ustavljati v Barbastru. Njegova romarska obljuba ga je gnala naprej.

Kak kilometer pred torreciudaško kapelico je avtomobil ustavil, da bi ustanovitelj zadnji kos poti prehodil peš po makadamski cesti.^[31] Oče si je sezul čevlje in nogavice ter začel

moliti rožni venec. Tedaj je pričelo rahlo deževati. Skoraj eno uro je hodil z majhno skupino spremljevalcev in molil rožni venec. Potem ko si je v kapelici oddahnil, se je približal ploščadi, kjer je potekala gradnja bodočega svetišča. Odprl se mu je pogled na gradbišče z globoko gradbeno jamo, v kateri bo prostor za kripto in štirideset spovednic. Oče jih je z živo vero blagoslovil.^[32]

Vrnil se je v Madrid in se že čez nekaj dni, 13. aprila, z avtomobilom odpravil proti Fatimi. Na poti do svetišča ga je ob cesti pričakala lepa skupina njegovih portugalskih otrok. Tako kot v Torreciudadu se je sezul in med molitvijo nadaljeval pot proti Marijini kapeli. Čez čas, ko je bil še vedno bos, je nekdo poskusil preprečiti, da bi oče hodil po grobem pesku.

Ta je pa dobra! je ugovarjal. Sem se pač sezul! To na deželi stori kdorkoli

ter pešači kilometre in kilometre, ne da bi mu bilo mar. Jaz pa sem premagal komaj nekaj metrov, kakšna sramota!^[33]

V Fatimo je šel zato, da bi molil k Mariji. Prepričan je bil, da bo Gospa v svoji proseči vsemogočnosti slišala njegove prošnje. Prosil jo je za Cerkev, da bi jo osvobodila njenih sovražnikov, in za Delo. Njegov obisk v Fatimi je bil tudi dejanje zahvale. Sicer pa se je čutil trdnega in optimističnega. ***Danes, tukaj, je v meni več optimizma kot kdajkoli prej***, je zatrjeval. Obisk mu je hitro minil, a njegova molitev je bila dolga, kot je ob slovesu dejal svojim otrokom:

V svoje trenutke kramljanja z Marijo, preživete v tihoti, sem skušal vključiti vse, kar nosim v svoji notranjosti, vse, kar sem premolil v teh mesecih, in vse, kar so premolili moji otroci.^[34]

V Rim se je vrnil 20. aprila. A v sebi je čutil neko notranjo silo, ki ga je gnala naprej na marijanska romanja. Temu se ni mogel upreti. Bila je kakor silovita privlačnost, ki je terjala njegovo navzočnost ob Devici Mariji. Prvega maja je sklenil, da prečka Atlantik in se odpravi v svetišče Guadalupske Matere Božje v Mehiki. Težave, ki so ga bremenile, so bile res velike, a še večji je bil izraz njegove ljubezni.

V spremstvu Álvара del Portilla in Javierja Echevarría je 15. maja 1970 pristal na mehiških tleh. Svetišče je bilo ob tisti uri zaprto. Pedra Casciara, ki ga je dvajset let predtem poslal v Mehiko, in druge, ki so ga tistega večera pričakali na letališču, je spomnil na cilj svojega potovanja: ***Prišel sem, da obiščem Guadalupsko Marijo in da spotoma obiščem tudi vas.***^[35]

Njegovo prvo srečanje z Marijo v baziliki je bilo prežeto s kontemplativnim navdušenjem. Poldrugo uro je prebil kleče in zamaknjen, očaran zrl njeno podobo. Pobožnost vernikov, ki so prihajali v svetišče, njihovo klečanje in proseči pogledi so v spomin priklicali zgodbo o Indijancu Juanu Diegu. Ta je v začetku decembra leta 1531, ko je šel po poti, zaslišal mili glas, ki ga je v azteščini spraševal, kam gre. Indijanec je uzrl neko gospo, odeto v sijaj, in ta mu je naročila, naj se prav na tistem kraju postavi svetišče, saj je tam želela razlivati svoje milosti nad ljudstvi, ki so pred nedavnim opustila poganstvo. Zgodba nadalje pripoveduje, kako mehiški škof Juan de Zumárraga nikakor ni hotel sprejeti Indijančevega pričevanja, in ko je ta ponovno prišel s sporočilom, je od njega zahteval dokaz. Ko se je Marija tretjič prikazala Juanu Diegu, mu je dala znamenje: čudežno je vzcvetel vrtnični grm in v Indijančev

plašč oziroma ogrinjalo, kakršno so nosili na mehiškem podeželju, je položila šop vrtnic. Vrnil se je k škofu, razgrnil ogrinjalo in vrtnice so padle na tla. Prostor je napolnila opojna dišava, na tkanini ogrinjala pa se je kot odtis pojavila podoba, ki jo sedaj častijo v svetišču.

Na eni izmed tribun cerkve, na višini Marijine slike in zavarovan pred pogledi radovednežev, je oče opravil svojo devetdnevenco. Ponižno je pokazal svoje prazne roke:

Na sebi ne najdem kreposti. Gospa, če bi bil tvoj Sin našel kakšno cunjo, še bolj nesnažno od mene, potem jaz ne bi bil ustanovitelj Opus Dei.^[36]

Moral se je zanašati na to, da je sin usmiljene Matere, kajti boljših poverilnic ni imel. K Mariji se je obračal z vso drznostjo, kakor moledujoč otrok, ***kakor majhen otrok, ki je prepričan, da ga morajo uslišati.***^[37]

Oče je bil v molitvi zedinjen z vsemi svojimi sinovi in hčerami, z vsemi verniki Opus Dei. ***Prosimo, kakor prosi majhen otrok, je govoril Gospodu, kot majhna družina. Želim si, da bi bilo Delo vedno to: majhna, zelo povezana družina, čeprav smo razpršeni po vsem svetu. In naša prošnja je zahtevna, saj se zanašamo na posredovanje tvoje Matere in vemo, da nas moraš uslišati.***^[38]

Njegova molitev je bila neomajna, polna drznosti in otroške preprostosti:

Mati, k Tebi prihajamo; Ti nas moraš uslišati. Kar prosimo, prosimo zato, da bi bolje služili Cerkvi, da bi bolje ohranili duha Dela. Ne moreš nas zavrniti! Ti hočeš, da se izpolni vse, kar želi tvoj Sin, in tvoj Sin hoče, da smo sveti, da uresničimo Opus Dei. Moraš nas uslišati!^[39]

Vztrajno je molil, zahteval in hkrati zaupal, nadležno je moledoval in rotil Gospoda, naj se po posredovanju Guadalupske Matere Božje vendar že uresniči tisti **posebni namen**, ki bo prinesel Delu cerkvenopravno obliko po meri njegove teološke stvarnosti. To je bil razlog njegovega potovanja v Mehiko:

Sem, k tvoji Materi, smo Te prišli prosit, da dokončaš našo pot in tako okronaš klic, ki smo ga prejeli.^[40]

Ko je bila devetdnevnic končana, se je posvetil drugemu delu programa, svojim hčeram in sinovom: **Otroci moji**, jim je dejal, **v Mehiko sem se prišel učiti, ne poučevati**. Vendar je tudi veliko »poučeval«, učil jih je na množičnih srečanjih v glavnem mestu in zunaj njega. Popoldne 3. junija se je mudil v dolini Amilpas v mehiški zvezni državi Morelos, kjer je bila ponovno zgrajena prostorna

cerkev v kolonialnem baročnem slogu. Stala je na posestvu Montefalco, na katerem je bil urejen tudi dom duhovnih vaj in še druge apostolske iniciative, ki so jih organizirali člani Opus Dei, na primer kmetijski center in šole za ženske s podeželja. Okoliški delavci so trumoma prišli poslušat očeta, ki jim je oznanjal čudovite reči:

Nihče ne velja več kot drugi, nobeden! Vsi smo enaki! Vsak izmed nas je vreden enako, vredni smo Kristusove krvi. Poglejte, kako čudovito je to. Ni različnih ras, ni jezikov. Obstaja le ena rasa: rasa božjih otrok.^[41]

Množica, zbrana v Montefalcu, je bila pozorna na vsako njegovo besedo, saj se jih je globoko dotaknila v duši:

Poglejte, kako prelepo, veličastno obličje je sv. Marija izročila v roke Juanu Diegu na njegovem ogrinjalu. Vidite, da ima indijanske in španske

poteze. Obstaja namreč samo rasa božjih otrok.^[42]

Vrnil se je v mehiško prestolnico, kjer ga je čakalo veliko dela. Nato se je od 9. do 17. junija mudil v kraju Jaltepec pri jezeru Chapala. Po nekem nagovoru, ki ga je imel v tistih dneh za skupino duhovnikov, se je moral utrujen umakniti v bližnji prostor, kjer je kratek čas počival. V sobi je visela slika, ki je prikazovala Guadalupsko Marijo, kako Juanu Diegu izroča vrtnico. Ob pogledu nanjo se je v očetu razvnela želja in notar Alberto Pacheco, ki je bil v tistem trenutku ob njem, ga je slišal reči te besede: ***Tako bi si želel umreti: s pogledom na presveto Devico Marijo, medtem ko mi ona izroča cvetlico.***^[43]

Na dan pred svojim odhodom iz Mehike, 22. junija, se je šel poslovit od Guadalupske Matere Božje. Svetišče je bilo nabito polno vernikov

Opus Dei in drugih ljudi, ki so sodelovali pri apostolatu Dela. Od tam je odšel ganjen in prepričan, da je Marija uslišala njegovo molitev že prej, 24. maja, ko je zaključil devetdnevno.

* * *

V Rimu se je 30. avgusta 1970 začel drugi del posebnega generalnega kongresa. Na otvoritveni seji je ustanovitelj poudaril cilj tistih srečanj: ravnati v popolnem sozvočju z duhom, kakršnega je hotel Bog, da bi se ***za duhovnost, življenje in apostolski način Dela našla ustrezna in dokončna kanonska ureditev znotraj cerkvenega prava.***^[44]

Naloga različnih komisij je bila predvsem preučiti sporočila, ki so jih regije po koncu delovnih tednov poslale v Rim. Za revizijo Posebnega prava Dela pa je bilo potrebno sodelovanje strokovnjakov, zato je

bila vzpostavljena dodatna strokovna komisija. Plenarna zasedanja so bila končana 14. septembra, toda posebni generalni kongres je trajal še dlje in njegovi sklepi so predstavljali »temelj in vodilo za izvršno delo strokovne komisije«. ^[45]_____

Prvi izmed sklepov, ki je bil na glasovanju enoglasno sprejet, se je dobesedno glasil: »Ustanovitelja in generalnega predsednika Dela naprošamo, naj v trenutku in na način, ki se bo njemu zdel najustreznejši, pri Svetem sedežu obnovi svojo ponižno in upanja polno prošnjo, da se dokončno reši institucionalni problem Opus Dei.« ^[46]_____

Med posameznimi papirji in ustanoviteljevimi zabeležkami iz zadnjih let se pojavi kratka misel globokega pomena. Takole pravi: ***Bolj kot z nogami tečeš z glavo.*** ^[47]
Morda jo lahko razumemo kot nasvet, da naj ne ravna prenačljeno,

ali pa tudi kot poziv, naj vendar svoje misli uskladi z dejanji. V resnici se trditev prav dobro prilega položaju, v katerem se je znašla revizija ureditve Opus Dei. Po dolгих letih čakanja se je zdelo, da je stvar tik pred dovršitvijo z izjemo kakšne nepomembne malenkosti. Tako je skladno s prvim sklepom posebnega generalnega kongresa, ki je čas in način ukrepanja prepuščal njegovi odločitvi, ustanovitelj presodil, da je razumno počakati na boljše čase.

Dejstvo je, da je bila ustanovitvena pot, ki se je začela leta 1928, v tistem trenutku že povsem prehojena, četudi ustanovitelj sam ne bo napravil poslednjega koraka do cilja. Umrl bo, ne da bi dočakal dan, ko bo Opus Dei povzdignjen v osebno prelaturu, a ta svet bo zapustil v gotovosti, da se bo to res zgodilo.

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

[1] AGP, P01 1982, str. 1388.

[2] Prim. Pismo iz Pariza msgr. Angelu Dell'Acqui, namestniku v državnem tajništvu, EF-640815-2; celotno besedilo v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental 49*, str. 575–578. Prim. tudi Álvaro del Portillo, *Sum.* 567.

[3] Prim. Pismo msgr. Álvaro del Portilla, 28. 11. 1982, št. 37, v: *Rendere amabile la verità. Raccolta di scritti di Mons. Álvaro del Portillo*, Vatikan 1995, str. 71.

[4] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 568.

[5] Odlok *Presbyterorum Ordinis*, št. 10, govori o ureditvi »posebnega dušnopastirskega dela« v korist apostolata (prim. *Acta Apostolicae Sedis*, LVIII (1966), str. 1007; in *Koncilski odloki*, Družina, Ljubljana 2004, str. 523).

[6] — Motuproprij *Ecclesiae Sanctae* v točki št. 4 obravnava osebne prelature: »Zaradi izvrševanja posebnih pastoralnih ali misijonskih nalog v dobro določenih regij ali družbenih skupin, ki potrebujejo posebno pomoč, je lahko koristno, da Sveti sedež vzpostavi prelature, ki bodo sestavljene iz svetnih duhovnikov s posebno izobrazbo in ki bodo pod oblastjo svojega lastnega prelata ter bodo imele lasten statut [...].

Ni ovir za to, da se na podlagi sporazuma s prelaturο laiki, samski ali poročeni, s svojo strokovno usposobljenostjo posvečajo služenju njenim nalogam in iniciativam« (*Acta Apostolicae Sedis*, LVIII (1966), str. 760).

[7] — Prim. Pismo msgr. Angelu Dell'Acqui, EF-670302-1.

[8] — Prim. *Appunto*, priložen Pismu Pavlu VI., EF-690916-2.

[9] Lk 10,27.

[10] *Meditacija* z dne 6. 1. 1970, ki jo je oče imel v Binkoštni kapeli v Rimu; AGP, P09 str. 116.

[11] *Prav tam*, str. 115 in 116.

[12] Pismo kardinalu Ildebrandu Antoniuttiju, prefektu Kongregacije za redovnike in svetne ustanove, EF-690520-2 (celotno besedilo v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental 50*, str. 578–579). Kot je povedal nekaterim prefektom rimske kurije, se je za spremembo svojega prvotnega stališča med drugim odločil zato, da bi ponovno poudaril, da Opus Dei ne sodi v okvir posvečenega življenja.

[13] Odgovor kardinala Antoniuttija ustanovitelju, 11. 6. 1969, v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental 51*, str. 579.

[14] O poteku kongresa: prim. Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, str. 371 sl.; prim. AGP, Zapisnik posebnega generalnega kongresa, I, 2. 9. 1969.

[15] Takoj ko je bil prvi del kongresa končan, je generalni tajnik Opus Dei, Álvaro del Portillo, obvestil Sveti sedež o poteku kongresa in o pripravah na njegov drugi del (prim. Pismo Álvaro del Portilla kardinalu Ildebrandu Antoniuttiju, 18. 9. 1969, v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental* 52, str. 580).

[16] Pismo kardinalu Ildebrandu Antoniuttiju, prefektu Kongregacije za redovnike in svetne ustanove, EF-691022-1 (celotno besedilo v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental* 54, str. 581–583).

[17] *Prav tam.* Te besede, **zaobljubiti evangeljske svete**, označujejo

poklicanost v posvečeno življenje, ki je značilna za redovniški stan.

[18] Pismo Pavlu VI., EF-690916-2.

[19] Naj navedemo nekaj točk iz te uradne pritožbe, ki jih omenja tudi *appunto*, priložen pismu, naslovljenemu na papeža Pavla VI.:

Pritožba: Bili smo seznanjeni z vzpostavitev posebnih papeških komisij, ki naj bi in iure et in facto proučila nekatere vidike pravne ureditve in apostolske dejavnosti Opus Dei [...]. S to listino uradno vlagamo exceptio suspicionis proti trem izmed petih članov omenjene papeške komisije (sledijo imena oseb, zoper katere je vložena pritožba, in pravne posledice pritožbe, kot so bile določene v kanonu 1613).

Exceptio suspicionis bo lahko ustrezno dokumentirana in dokazana, pri čemer bo potrebno

zagotoviti široke možnosti dokazovanja. Skladno s kanonom 1614 o tem ugovoru ne sme presojudati ta komisija sama, temveč mora o njem presoditi pooblastitelj. Ker gre v tem primeru za papeško komisijo, menimo, da mora o exceptio suspicionis presoditi papež.

[20] Spremno pismo, kateremu je priložen *appunto*, 16. 9. 1969.

[21] *Appunto*, št. 1.

[22] *Sklep*, št. 4.

[23] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 804; Javier Echevarría, *Sum.* 2360.

[24] Javier Echevarría, *Sum.* 2360.

[25] Pismo Pavlu VI., EF-691011-2.

[26] *Prav tam*.

[27] Pismo msgr. Giovanniju Benelliju, EF-691029-1.

[28] *Prav tam.* O morebitnem ukrepanju msgr. Benellija v zvezi s to zadevo ustanoviteljevo pismo ne pove ničesar. V opombi k že omenjenemu dokumentu *appunto* z dne 16. 9. 1969 pravi msgr. Álvaro del Portillo, da posebna komisija »ni uspela sestaviti nobene študije o cerkvenopravnem položaju Opus Dei in je bila praktično takoj ukinjena«.

[29] Prim. Zapisnik posebnega generalnega kongresa, 30. 8. 1970; AGP, RHF, Pravni oddelek, VII, D-15256.

[30] AGP, P01 1970, str. 501.

[31] Prim. César Ortiz-Echagüe Rubio, *Sum.* 6860; in AGP, P01 1982, str. 1488 sl. Preden so se približali Torreciudadu, je v avtu mimogrede zložil rimo v tipični španski obliki, ki ji pravijo *jota*: ***Ljubezen klenih Aragoncev / osvojiti je težko / vendar še po mnogih letih / je***

resnična kot nekoč (prav tam, str. 554).

[32] *Prav tam*, str. 1499.

[33] AGP, P01 1982, str. 1506.

[34] *Prav tam*, str. 1508.

[35] *Prav tam*, str. 1317.

[36] AGP, P01 1970, str. 937.

[37] AGP, P01 1982, str. 1319. V tistem obdobju je bila njegova molitev k Mariji še posebej sinovska. V Torreciudadu je v spominsko knjigo, čeprav tega običajno ni počel, nekaj tednov prej zapisal: ***Mati moja in Gospa moja iz Torreciudad, Kraljica apostolov, monstra te esse Matrem in daj, da bomo dobri otroci, zvesti otroci. Torreciudad, 7. aprila 1970*** (AGP, P01 1982, str. 1499).

[38] *Prav tam*, str. 1321.

^[39] *Prav tam.* »V okviru te vseobsegajoče molitve, odprte za vse človeške potrebe,« piše msgr. Javier Echevarría vernikom Prelature, »je vztrajno prosil za Opus Dei, da bi Gospod v svoji neskončni dobroti in mogočnosti obvaroval svoje Delo ter kot nekaj celovitega in neokrnjenega – tudi z ustrezno pravno potrditvijo cerkvene oblasti – ohranil duha, naravo in apostolske načine, ki pripadajo Opus Dei« (Pismo, 1. 5. 1995).

^[40] AGP, P01 1982, str. 1324.

^[41] AGP, P01 1970, str. 950.

^[42] *Prav tam.*

^[43] AGP, P01 1976, str. 451.

^[44] Zapisnik posebnega generalnega kongresa 2, 30. 8. 1970; AGP, Pravni oddelek, VII, D-15256.

[45] — Zapisnik posebnega generalnega kongresa 2, 14. 9. 1970; v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental* 55, str. 584–585.

[46] — *Prav tam.*

[47] — RHF, AVF-80.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/7-posebni-
generalni-kongres-1969-1970/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/7-posebni-generalni-kongres-1969-1970/) (11. Avg.
2025)